

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 27/ TRAVANJ 2017.

U ovom broju:

Okrugli stol "Zagreb kao Zelena prijestolnica Europe"

Škrlec: "Sva skloništa u Hrvatskoj moraju biti *no kill* skloništa!"

Zaustavimo okrutno i nezakonito ubijanje pasa u Bosni i Hercegovini

Komisija ne smije dozvoliti spajanje Bayera i Monsanta odgovornog za kršenje ljudskih prava i ekocid

Vijesti iz Europskog parlamenta

SADRŽAJ:

3 Uvodna riječ

4 Škrlec posjetio azil u Osijeku:
"Sva skloništa u Hrvatskoj moraju biti
no kill skloništa"

5 Okrugli stol "Zagreb kao Zelena prijestolnica Europe"

6 Škrlec: Zaustavimo okrutno i
nezakonito ubijanje pasa u Bosni i
Hercegovini

8 Prijevare i korupcija u brazilskoj mesnoj industriji - Jesu li europski potrošači u opasnosti?

9 Nakon Brexita upitna i cjelovitost
Ujedinjene Kraljevine

10 Komisija ne smije dozvoliti spajanje Bayera i Monsanta odgovornog za kršenje ljudskih prava i ekocid

11 Komisija mora uvažiti rezultate
glasovanja žalbenog odbora i odbiti
nove autorizacije GMO kukuruza

12 Okrugli stol "Održivo gospodarenje otpadom - Hrvatska na putu usklađivanja s EU"

13 Vijesti iz Europskog parlamenta

Izdavač

Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca
Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
tel.: +385 1 233 85 67
ISSN 1849-6059

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša,
Uroš Valentino Saraja, Nataša Vistrička

Suradnici u ovom broju: Matea Klarić, Mislav
Mihaljević, Riki Pahlić

KONTAKTI UREDA

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Ured u Zagrebu:

Adresa: Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 233 8567
Fax.: +385 (0)1 230 6112
E-mail: office-MEP@davor-skrlec.eu

Ured u Splitu:

Adresa: Ljudevita Posavskog 14, 21000 Split
Mob.: +385 (0)99 384 6272
E-mail: office-SPLIT@davor-skrlec.eu

Ured u Osijeku:

E-mail: office-OSIJEK@davor-skrlec.eu

www.davor-skrlec.eu

UVODNA RIJEČ

Drage čitateljice i čitatelji,

u novom broju Zelenog lista donosimo pregled najvažnijih vijesti koje su obilježile protekli mjesec u radu Europskog parlamenta, s naglaskom na predstavljanje publikacije posvećene ostvarenim rezultatima u prvoj polovici mog mandata. U dvije i pol godine postigli smo zajedno brojne uspjehe i započeli raditi na zakonskim okvirima koji će na razini Europske unije, pa tako i Hrvatske, trajno utjecati na standard i kvalitetu života naših građana. Publikacija je prije svega zamišljena kao preglednik najvažnijih aktivnosti i događaja u koje sam osobno bio uključen kao akter i sukreator, a u kojima su mi vaša podrška i sudjelovanje bili od izrazitog značaja. Iako je veliki posao još uvijek pred nama, siguran sam kako se s ponosom možemo osvrnuti na zajednička postignuća. U tom smislu, Europska unija kao obitelj naroda i država, iako suočena s mnogobrojnim izazovima, u 60 godina svog postojanja i dalje ostaje naša budućnost i najbolji postojeći okvir za ostvarenje svih naših težnji i nadanja. Moramo biti svjesni

kako sjedeći za zajedničkim stolom možemo lakše utjecati na odluke koje se donose, a tiču se našeg svakodnevnog života. Zajedničke politike koje u velikoj mjeri sadrže zelenu komponentu pružaju razvojne prilike koje kao zemlja i društvo moramo biti u stanju iskoristiti, a to će zasigurno biti moj prioritet i u drugoj polovici mandata.

Vaš zastupnik u Europskom parlamentu,

Davor Škrlec

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D Škrlec', written in a cursive style.

NOVI ZAKON ZA ZAŠTITI ŽIVOTINJA

Škrlec posjetio azil u Osijeku: "Sva skloništa u Hrvatskoj moraju biti *no kill* skloništa"

Zastupnik Davor Škrlec kao član Intergrupe za dobrobit i zaštitu životinja u Europskom parlamentu posjetio je danas sklonište za napuštene pse Udruge Pobjede u Osijeku kako bi iskazao podršku postojanju no kill azila u Hrvatskoj. Sklonište za pse u Osijeku jedan je od samo šest no killazila u Hrvatskoj (od ukupno 29 registriranih) koji ne usmrćuje životinje, već isključivo radi na njihovom udomljavanju.

Zakon o zaštiti životinja koji je trenutno na snazi i dalje omogućava usmrćivanje životinja nakon 60 dana provedenih u skloništu unatoč višegodišnjem protivljenju javnosti.

"Tijekom siječnja moj ured proveo je on-line anketu u kojoj se više od 10 000 građana izjasnilo protiv usmrćivanja zdravih pasa i mačaka nakon što prođe 60 dana od njihovog boravka u azilu. Također sam uputio i pismo ministru Tolušiću u kojem sam tražio da se sporna odredba, koja već godinama izaziva zgražanje javnosti, ukloni iz novog Zakona o zaštiti životinja jer građani u Hrvatskoj ne žele da njihov novac odlazi na ubijanje životinja, već na zbrinjavanje i udomljavanje. No kill skloništa troše dobivena sredstva razumno, zbrinjavaju i udomljavaju znatno veći broj životinja za puno manje uloženih financijskih sredstva. Najvažnije je da skloništa budu neprofitna, čime će zaposlenici biti motivirani provoditi Zakon, a ne čekati određeni broj dana kako bi ih mogli usmrćiti. Usmjeravanje na kontrolu mikročipiranja, programe kastracije, sustavno oglašavanje životinja i edukaciju može

uroditu financijskom uštedom, a racionalnijim trošenjem novaca spriječit će se uzrok problema umjesto rješavanja posljedica. Time se postiže i smisao Zakona o zaštiti životinja, a to je štiti životinje, a ne propisima olakšati i opravdati njihovo ubijanje. Sva skloništa u Hrvatskoj trebala bi stoga biti no kill skloništa." – poručuje Škrlec.

Ovom prilikom zastupnik Škrlec donirao je hranu za pse i sredstva potrebna za cijepljenje štićenika osječkog azila. Očekuje se kako će prijedlog novog Zakona o zaštiti životinja, kojim se ukida sporna odredba o usmrćivanju životinja, uskoro ući u daljnju proceduru i naći se na glasovanju u Vladi i Saboru već tijekom ovog mjeseca.

NAGRADA ZELENA PRIJESTOLNICA EUROPE POSTAJE PRESTIŽ U EUROPSKOJ UNIJI

Okrugli stol "Zagreb kao Zelena prijestolnica Europe"

U organizaciji zastupnika Davora Škrleca i Kluba Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu, u Europskom domu Zagreb, 21. travnja održan je okrugli stol "Zagreb kao Zelena prijestolnica Europe" kandidatkinja i kandidata za gradonačelnika/icu Grada Zagreba.

U raspravi kako Zagreb učiniti Zelenom prijestolnicom Europe sudjelovali su kandidatkinja za gradonačelnicu Anka Mrak-Taritaš (HNS/SDP), kandidati za gradonačelnika Tomislav Tomašević (Zagreb je NAŠ) i Ivan Valek (Nezavisna lista) te kandidat za dogradonačelnika Ratko Bedeković umjesto Marka Sladoljeva (MOST).

Uvodni govor održao je domaćin, zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec predstavivši nagradu Zelena prijestolnica Europe koju Europska komisija svake godine dodjeljuje gradovima predvodnicima ekološkog urbanog življenja. Nagrada se dodjeljuje gradu koji pokaže najbolju praksu poštivanja 12 visoko postavljenih ekoloških standarda i prednjači u provedbi inovativnih društvenih i gospodarskih projekata utemeljenih na suradnji s građanima s ciljem da se gradove učini mjestom ugodnim za život, rad i razonodu.

Okrugli stol otvorio je moderator Mladen Iličković, a raspravljalo se o pronalasku održivih rješenja problema odlagališta na Jakuševcu, odgovornom gospodarenju otpadom, iskorištavanju potencijala rijeke Save i Parka prirode Medvednica, šire-

nju tramvajske i biciklističke mreže te urbanističkom planiranju i prebacivanju industrije na periferiju kako bi se oslobodio prostor za poslovno-zelenu zonu.

"Nagrada Zelena prijestolnica Europe postaje prestiž u Europskoj uniji, a gradovi koji su u prošlosti osvojili titulu prepoznatljivi su diljem Europe. Gradovi danas čine veliki pritisak na okoliš, a jedan od glavnih ciljeva Europske unije je postići da se održivost primjenjuje kao glavno načelo upravljanja gradom i izgradnje infrastrukture kako bi se poboljšala kvaliteta života građana. Ljubljana koja je titulu ponijela 2016. godine, jedini je grad iz regije središnje i istočne Europe koji je osvojio

nagradu, postala je predvodnica Europske unije sa 65% odvojenog otpada, onečišćenje zraka smanjilo se za 70%, a prepoznata je i kao atraktivna turistička destinacija osvojivši nagradu Zlatna jabuka poznatu kao "Oscar za turizam". Zagreb kroz kampanju za Zelenu prijestolnicu Europe treba iskoristiti svoj geografski položaj i ogromne potencijale rijeke Save i Parka prirode Medvednica kako bi proveo infrastrukturne i društvene projekte koji nude dugoročna, održiva rješenja za izazove gospodarenja otpadom, smanjenja emisija ugljikovodičnih plinova, rasterećenja prometnih gužvi u centru grada i gospodarskog povezivanja sa širom okolicom." rekao je Škrlec.

Škrlec: Zaustavimo okrutno i nezakonito ubijanje pasa u Bosni i Hercegovini

Zastupnik Davor Škrlec kao član Intergrupe za dobrobit i zaštitu životinja u Europskom parlamentu 26. travnja je na konferenciji o zaštiti životinja u Bruxellesu govorio o ozbiljnim slučajevima kršenja prava životinja u Bosni i Hercegovini.

Azili i uvjeti u koje se smještaju psi predstavljaju kršenje svakog zakonskog oblika zaštite životinja u Bosni i Hercegovini. Posebno treba istaknuti primjer azila u Općini Prača, koji je stanovnike općine Pale kod Sarajeva potaknuo na peticiju zvanu Spasimo ljude i pse u Prači, s ciljem zatvaranja spomenutog azila. Psi se smještaju u mračne i hladne prostorije u kojima leže na hladnoj betonskoj podlozi, bolesni, bez medicinske njege i potrebne dokumentacije, bez vode i hrane. Ako i kada se psima pruži medicinska njega i hrana, radi se o cjepivima i hrani davno isteklog roka valjanosti. Posljedice svega toga su takve da se psi međusobno tuku, pa i jedu, a na kraju ih tjedno na desetke umre od bolesti i gladi.

“Potaknut mnogobrojnim apelima građana i volontera iz Bosne i Hercegovine, Slovenije i Hrvatske, odlučio sam reagirati na nezaobilazan problem kršenja prava životinja, u konkretnom slučaju pasa. Primio sam uznemirujuće pozive lokalnih volontera koji tvrde kako se broj pasa u azilu Prača pored Sarajeva prepolovio u posljednjih nekoliko mjeseci iako se svakodnevno u azil dovodi desetak pasa. Volonteri koji posjećuju azil nekoliko puta tjedno kako bi hranili, čistili i šetali pse svjedočili su uznemirujućim scenama u posljednjih 6 mjeseci. Pse se ubija u azilu ili ih se pušta u obližnju šumu gdje ih svakodnevno ubijaju lovci. Prema riječima volontera, pse se koristeći javni servis odvodi i ubija na najprimitivniji i brutalniji način te

ih se komada kako bi se izbjeglo plaćanje eutanazije. Najuznemirujuća vijest došla je prije mjesec dana kada je u jednom danu u azilu ubijeno 100 pasa.” – rekao je Škrlec.

Bosna i Hercegovina je 2009. godine usvojila **Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja** i time ispunila jednu od obveza iz Akcijskog plana za provedbu prioriteta iz dokumenta Europsko partnerstvo s Bosnom i Hercegovinom. Međutim, provedbu zakona nisu pratile i aktivnosti lokalnih jedinica za izgradnju skloništa za napuštene pse, pa se slijedom toga sve češće javljaju problemi s napuštenim psima. Unatoč relativno dobrom zakonskom okviru koji jasno propisuje uvjete za postojanje

skloništa i higijenskih službi, oni uopće ne postoje, a oni koji i postoje nisu usklađeni sa standardima, te samim time predstavljaju povrede zakona.

Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja je akt koji se ne krši samo neispunjenjem propisanih uvjeta za skloništa nego i neispunjenjem tehničkih i administrativnih zahtjeva poput izrade sustava identifikacije vlasnika kućnih ljubimaca i mikročipiranje pasa u cilju stvaranja registara koji sadrže podatke ne samo o psima nego i o njihovim vlasnicima. U konkretnom slučaju registar sadrži samo "identifikacijske" kodove bez mogućnosti pronalaska vlasnika, što dovodi do pravne nesigurnosti i mogućnosti vlasnika da se 'izvuku' bez sankcija. Ured za veterinarstvo još nije donio Pravilnik o identifikaciji pasa i mačaka koji inspektore dovodi do nemogućnosti provođenja inače široke zakonske regulative.

Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine podnesen je Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja 2013. godine. Izmjena Zakona o zaštiti životinja je najviše prepoznata u **članku 14.**, a što je izazvalo burnu reakciju građana i volontera iz cijele države. Članak 14. spominje da je dozvoljeno eutanazirati životinju iz skloništa koja se ne vrati vlasniku u roku od 15 dana, a koju nije moguće dalje držati ili udomiti, što je bilo strogo zabranjeno po dotadašnjem zakonu. **Pored nezamislivih uvjeta i okoline u kojoj psi bivaju, azil u Prači prijetnja je očuvanju okoliša, čistoće vode, zdravlja ljudi i ostalih životinja.**

Poglavito jer se zbog učestalog ubijanja pasa bez dozvole i propisanih načina ukopavaju u nekol-

iko **masovnih grobnica** oko azila, nerijetko i uz obale rijeke Prača. U svakoj od tih grobnica prema riječima radnika azila ukopano je između 30 i 170 pasa, a ukopavanje se vrši i u lokalnim šumama prema ostalim općinama. Mještane također brine kakve će to posljedice ostaviti na čistoću vode i okoliša u kojem žive. Ovakvim nepropisnim ukopima direktno se krše članci 11., 18. te 104. Zakona o okolišu Federacije Bosne i Hercegovine. Mještani isto tako upozoravaju na pse koje po naređenju nadređenih zaposlenici puštaju iz azila te koji naposljetku napadaju mještane i njihovu stoku i domaće životinje, te na taj način također predstavljaju pri-

jetnju. **"Zbog svih navedenih informacija želim podignuti svijest o ovom problemu koji ima značajne posljedice ne samo za dobrobit životinja, nego i za okoliš i zdravlje ljudi općenito. Ovakvo okrutno postupanje sa životinjama koje traje godinama suprotno je nacionalnom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine, a kao potencijalna zemlja kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji koja promiče visoke standarde u pogledu zaštite prava životinja, Bosna i Hercegovina morala bi ozbiljnije i dosljednije pristupiti rješavanju navedenog problema."** - zaključio je Škrlec.

Prijevare i korupcija u brazilskoj mesnoj industriji - Jesu li europski potrošači u opasnosti?

Brazil je najveći svjetski izvoznik govedine i mesa peradi te najveći opskrbljivač mesom na tržištu Europske unije gdje se godišnje uveze stotine tisuća tona govedine i piletine. Europski proizvođači i potrošači očekuju da sve uvezeno meso zadovoljava visoke europske standarde u pogledu kvalitete hrane. Istraga je otkrila ozbiljne prijevare i korupciju u tom sektoru, zbog čega se potencijalno opasni proizvodi plasiraju u lanac opskrbe hranom, a europski potrošači izlažu opasnosti.

Na plenarnoj sjednici u Strasbourgu 3. travnja održana je rasprava o skandalu brazilске mesne industrije koji potresa europsku, ali i svjetsku javnost. Rezultati istrage provedene nad najvećim brazilskim lancima proizvodnje mesa otkrili su brojne korupcije u tom sektoru te izazvali veliku zabrinutost na svjetskoj razini. Krivotvoreni rezultati sanitarnih inspekcija, podmičivanje sanitarnih inspektora, dodavanje opasnih materijala u pileće meso te korištenje opasnih kiselina kako bi se prikrio neugodan miris pokvarenog mesa, samo su

neke od optužbi koje su zabrinule europske građane. Skandal brazilске mesne industrije ne predstavlja samo opasnost po zdravlje naših građana, već uvelike utječe i na povjerenje europskih građana prema hrani koju kupuju. Jednako tako, navedena afera nije samo udarac na brazilsko gospodarstvo, već i na gospodarsko cijele Unije, s obzirom na to da Europska unija godišnje iz Brazila uveze preko milijardu eura vrijednosti smrznutog i svježeg mesa. Europska javnost već je bila poljuljana "mesnim skandalom" 2013. godi-

ne kada se otkrilo da je konjsko meso bilo prodavano pod etiketom govedeg u mesnim mješavinama u Francuskoj, Švedskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu. Europske službene kontrole tada su dodatno postrožili mjere opreza te poduzele niz zakonodavnih mjera kojima bi se spriječilo ponavljanje sličnih scenarija. Ipak, trenutno svjedočimo ponovljenom scenariju. Hrvatska kao članica Europske unije pogođena je naravno posljedicama ovakvih i sličnih skandala. Iako nije službeno potvrđeno kako je zaraženo brazilsko

meso pronađeno i u hrvatskim trgovinama, opasnost zbog toga nije ništa manja. Hrvatska je u 2015. godini zabilježila vrijednost od otprilike 32 milijuna eura robnog uvoza iz Brazila, od čega veliki dio otpada na uvoz mesa. Ulaskom u Europsku uniju Hrvatska je zabilježila velike promjene u postotcima izvoza, ali i uvoza. Taj skok se vidi u povećanom uvozu goveđeg mesa od čak 90 posto iz drugih država članica u razdoblju od 2012. – 2015. godine ili pak u povećanju uvoza piletine i puretine u istom razdoblju za više od 44 000 tona. Događa se to da uvozimo meso znatno lošije kvalitete od onoga što izvozimo. Ove zime svjedočili smo domaćem skandalu kojeg je izazvala količina od nevjerojatne 42,7 tona zdravstveno neispravnog mesa koje se našlo na policama trgovačkih robnih lanaca u Hrvatskoj.

Tijekom ožujka Ministarstvo poljoprivrede obavijestilo je potrošače o utvrđenoj prisutnosti bakterije salmonelle u mesu jednog od velikih trgovačkih lanaca. Dakle, vidimo kako se scenarij neispravnog mesa kojega mi potrošači konzumiramo neprestano ponavlja. Zaključak o potrebi bolje zakonske regulacije utvrđivanja podrijetla mesa i strožih službenih kontrola nameće se sam po sebi. U tom vidu svakako možemo pozdraviti nove zakonske propise o službenim kontrolama hrane i hrane za životinje koje je Europski parlament prošlog mjeseca odobrio. Cilj novih propisa je osigurati jedinstvenu primjenu pravila svih poljoprivredno-prehrambenih lanaca unutar Unije, što će se ostvariti usklađivanjem trenutno postojećeg zakonodavstva i mehanizama kontrole. Novim pravilima će se na taj način, nadamo se, olakšati i poboljšati sustav praćenja proizvodnje hrane, no i borba protiv ovakvih i sličnih prijevара u prehrambenom sektoru.

Nakon Brexita upitna i cjelovitost Ujedinjene Kraljevine

Nakon rasprave o Brexitu 5. travnja na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u Strasborugu, zastupnik Zelenih Davor Škrlec izjavio je kako cjelovitost Ujedinjene Kraljevine nakon izlaska iz Europske unije smatra upitnom.

“S obzirom na činjenicu kako je većina građana u Škotskoj i Sjevernoj Irskoj na referendumu glasovala za ostanak u Europskoj uniji, njihova budućnost unutar Ujedinjene Kraljevine ostaje upitna i predmet je aktualnih rasprava. Prioritet Brexita mora biti dogovor koji osigurava poštivanje prava koja trenutno uživaju svi građani EU-a. Žao mi je vidjeti kako Ujedinjena Kraljevina napušta zajedničku europsku obitelj, međutim, odluka da jedna država članica ode ne smije ugroziti zajednička postignuća cijele Europe. Ne smijemo dopustiti da Brexit potkopa osnovna načela koja vežu i čine temelj Europske unije. Premijerku May još jednom treba podsjetiti kako privilegirani pristup jedinstvenom tržištu mora ići ruku pod

ruku sa slobodom kretanja, a statusi britanskih državljana u EU-u i ljudi iz cijele Europe koji žive u Ujedinjenoj Kraljevini moraju biti hitni prioritet pregovora. Mora im biti omogućeno da nastave živjeti i raditi u državama koje su učinili svojim domom. Čak i sad kad Ujedinjena Kraljevina napušta Uniju, bliske veze između britanskih i EU državljana još uvijek postoje pa je od ključne važnosti da programi poput Erasmusa nastave zblizavati mlade ljude i da u tom smislu ne postoji granica.” – izjavio je Škrlec.

Među ostalim, današnja rezolucija Europskog parlamenta, koju su zastupnici usvojili velikom većinom, ističe kako Ujedinjena Kraljevina ne može pregovarati o potencijalnim trgovinskim sporazumima s trećim državama dok je još uvijek članica EU-a te jasno navodi kako država članica koja napušta EU ne može uživati pogodnosti države članice. Isto tako, naglašava potrebu da Ujedinjena Kraljevina ispoštuje svoje financijske obveze s dospijućem do i nakon datuma povlačenja iz Unije.

Komisija ne smije dozvoliti spajanje Bayera i Monsanto odgovornog za kršenje ljudskih prava i ekocid

U svom pismu Europskoj komisiji zastupnici Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu pozivaju povjerenicu za tržišno natjecanje Margrethe Vestager na zabranu spajanja njemačke farmaceutske tvrtke Bayer i američke kompanije Monsanto, jer smatraju kako će ono imati negativne posljedice na tržište Europske unije.

Optužbe protiv Monsanto potvrđio je 18. travnja tribunal sastavljen od pet međunarodnih sudaca na inicijativu međunarodne udruge civilnog društva koja smatra Monsanto odgovornim za kršenje ljudskih prava, zločine protiv čovječnosti i ekocid. Istaknuti suci poslušali su svjedočenja žrtava i izrekli pravno mišljenje prema proceduri Međunarodnog suda pravde u Haagu. Iako ovaj tribunal nema istražne ovlasti, a njegovo mišljenje nije obvezujuće, velika je vjerojatnost kako će ga oštećeni građani koristiti u budućnosti kao argumente u pokrenutim tužbama protiv Monsanto na nacionalnoj razini.

“Pozdravljam doneseno mišljenje Tribunala koji je prepoznao Monsantoovu krivnju zbog nepoštivanja prava na zdrav okoliš, prava na hranu, prava na zdravlje i slobodu znanstvenog istraživanja. Predugo je Monsanto bio u stanju prolaziti nekažnjeno uzrokujući masovno uništavanje okoliša i ugrožavajući zdravlje ljudi širom svijeta. Ono što je izuzetno važno u ovom mišljenju jest jasna potreba međunarodne pravne nadležnosti za zločine protiv okoliša. Kao što se svijet okupio kako bi reagirao na genocid i zločine protiv čovječnosti stvaranjem Međunarodnog kaznenog suda, sada nam je potreban međunarodni pravni okvir kako bi odgovorili na ozbiljne zločine protiv okoliša. Sasvim je jasno da ovo mišljenje Tribunala još jednom naglašava da Europska komisija ne može dopustiti

nastavak spajanja Monsanto i Bayera. Ako bi se takvo spajanje dogodilo, novonastali agrokemijski div držao bi 24% svjetskog tržišta pesticida i 29% svjetskog tržišta sjemena, učinkovito jačajući svoj dominantni položaj. Sektor sjemena u Europskoj uniji već je izuzetno koncentriran, posebno u nekim područjima, poput sjemena povrća. Naknadni učinak tog spajanja na cijene u poljoprivrednom sektoru značile bi devastirajuće malih i srednjih poljoprivrednika koji već pate od globaliziranog i koncentriranog tržišta hrane. Ova neravnoteža snage i koncentracija tržišta u agrokemijskom konzorciju još je više zabrinjavajuća nego uobičajena koncentracija tržišta u drugim sektorima, jer ti proizvodi, kao što su pesticidi, utječu na javno zdravlje, proizvodnju hrane i degradaciju okoliša.

Gledajući s ekonomske strane, zdrav razum nalaže kako će preu-

zimanje Monsanto od strane Bayera, vrijedno više od milijardu eura, dovesti do veće upotrebe pesticida jer ogromna investicija koja uključuje spajanje mora biti vraćena kako bi zadovoljila Bayerove dioničare. Dopuštajući Bayeru da kroz ovu operaciju postigne dosad neviđenu globalnu dominantnost na tržištu u osjetljivim područjima koja se tiču javnog zdravlja jednostavno nije prihvatljivo. Europska komisija ima mogućnost pravnim instrumentima otvoriti istragu i konačno odbiti takvo spajanje koje može imati štetne učinke na zdravlje ljudi, poljoprivredu i proizvodnju hrane, kao i na pravilno funkcioniranje slobodnog tržišta. Kupnja Monsanto od strane Bayera sve je problematičnija, imajući na umu već odobrenu akviziciju tvrtke Syngenta od strane ChemChina.” – rekao je zastupnik Zelenih/ESS-a i član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane Davor Škrlec.

Komisija mora uvažiti rezultate glasovanja žalbenog odbora i odbiti nove autorizacije GMO kukuruza

Nakon što su države članice EU-a u ponedjeljak, 27. ožujka s uvjerljivom većinom glasovale protiv uzgoja tri sorte genetski modificiranog kukuruza, Europskoj komisiji bi trebalo biti jasno da je vrijeme da povuče svoje prijedloge. Obraća li Komisija pozornost?

Genetski modificirani organizmi (GMO) jedan su od primjera u kojima netransparentni postupak zvan komitologija dovodi do potpunog zastoja procesa. Sistematična suzdržanost nekih država članica pri glasovanju u sklopu postupka komitologije, uz nemogućnost Komisije da uvjeri države članice EU-a o pogodnostima svojih prijedloga autorizacija novih GMO-a, često dovodi do zaključka "bez mišljenja". To je jedan od glavnih razloga koji su naveli Europsku komisiju da predloži reformu sustava kojeg je predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker tijekom veljače ove godine više puta nazvao "nedemokratskim".

Komisija je u međuvremenu nastavila s nacrtima prijedloga za autorizaciju uzgoja i uvoza genetski modificiranih biljaka. Dapače, nacrti prijedloga ubrzano pristižu državama članicama na odlučivanje dok su na snazi još uvijek "stara", nedemokratska pravila. Posljednje glasovanje o GMO-u u žalbenom odboru 27. ožujka bilo je izrazito bitno jer je moglo dovesti do prve autorizacije novog genetski modificiranog sjemenja u EU-u u posljednjih 18 godina. Raspravljalo se o tri sorte sjemenja genetski modificiranog kukuruza: Syngentin Bt11 i Dupontov 1507 za prvu autorizaciju upotrebe na poljima EU-a i Monstantov Mon 810 za obnovu autorizacije.

Iako nije postignuta kvalificirana većina niti za niti protiv autorizacije, nacrt Komisije naišao je na jas-

no odbijanje 16 država članica koje su glasovale protiv kukuruza Bt11 i 1507, a samo 6 država članica glasovalo je za (14 država članica glasovalo je za obnovu autorizacije Mon 810, a 8 za). Ovaj ishod ne iznenađuje s obzirom da je 17 država članica EU-a već zabranilo sve sorte GM kukuruza na svojem teritoriju. Glasovanje je uslijedilo nakon što je velika većina zastupnika u Europskom parlamentu u listopadu prošle godine izglasovala prigovor na ovo pitanje, oko kojeg je većina građana EU-a skeptična. Ipak, autorizacijski proces i dalje se provodi na način da Komisija na kraju može odlučiti nastaviti sa spornim autorizacijama koristeći pozitivno mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA-e) kao opravdanje. Ukoliko dođe do tog ishoda, kako ćemo odgovoriti euroskepticima koji optužuju EU za podilaženje velikim korporacijama i zanemari vanje mišljenja svojih građana? Europska komisija također tvrdi da

svaka država članica može zabraniti GM sorte kukuruza na svom teritoriju zahvaljujući takozvanoj op-out klauzuli. Postavlja se pitanje, zar zaista autoriziramo proizvode koje odbija velika većina kako bismo udovoljili šaćici EU država? Zar se uistinu nadamo da će se pelud, pesticidi i zagađena voda koji prate ove usjeve zaustaviti na državnim granicama?

Komisija mora biti hrabra ukoliko želi poštivati uredbu koja jasno navodi da se odluka ne bi trebala donositi protiv "prevladavajuće pozicije" i želi zadržati minimalnu razinu kredibiliteta u vezi procedure odobravanja GMO-a. Mora se suočiti s rezultatima ovog glasovanja na jedini dostojanstven način: povlačeći svoje nacрте prijedloga i odbijajući autorizaciju ove tri sorte GM kukuruza za uzgoj. Takva odluka dovela bi do povijesnog rezultata – u Europskoj uniji se od sljedeće godine ne bi uzgojao niti jedan GM usjev.

Okrugli stol “Održivo gospodarenje otpadom - Hrvatska na putu usklađivanja s EU”

U organizaciji Europskog doma Vukovar i Hrvatske gospodarske komore - ŽK Vukovar održan je 19. travnja okrugli stol na temu održivog gospodarenja otpadom. Uvodna izlaganja održali su zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec i ispred Ministarstva zaštite okoliša i energetike pomoćnik ministra za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Nenad Šćulac. “Hrvatska se nalazi na začelju Europske unije po pitanju gospodarenja otpadom jer se preko 80% komunalnog otpada odlaže na odlagalištima što nije održivo. Ukoliko želimo promijeniti način razmišljanja građana i promijeniti našu ekonomiju stvaranjem novih održivih modela poslovanja, zbrinjavanje otpada trebalo bi zamijeniti nje-

govim pametnim gospodarenjem. Nažalost, u manje razvijenim državama članicama EU-a, otpad je namijenjen za odlagališta, unatoč tome što sadržava sirove materijale i akumuliranu energiju. Ako smo uistinu predani održivom načinu života, krajnje je vrijeme da linearnu ekonomiju ostavimo

iza sebe te započnemo tranziciju prema cirkularnoj ekonomiji. Paket kružne ekonomije, na kojem se trenutno radi u Europskom parlamentu i Vijeću, definirat će gospodarenje otpadom, ali i promjenu ekonomije EU-a u narednom desetljeću.” – rekao je Škrlec.

Novi standard ISO 20400 objedinjuje zelenu nabavu s načelima društvene i ekonomske održivosti

21. travnja objavljen je prvi međunarodni standard za održivu nabavu ISO 20400 koji pruža smjernice za integriranje načela održivosti kao što su odgovornost, transparentnost, poštovanje ljudskih prava i etičko ponašanje u nabavne procese i strategiju organizacije. Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec pozdravlja novi standard ISO 20400 koji ima za cilj pomoći organizacijama u prelasku na održivo i zeleno poslovanje. “U zemljama koje su članice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), za koju je i Hrvatska nedavno zatražila punopravno članstvo, sektor javne nabave čini 12 posto bruto društvenog proizvoda i 29 posto javne potrošnje, što nije zane-

marivo. Održiva nabava podrazumijeva donošenje odluka koje udovoljavaju potrebama organizacije, društva i zaštite okoliša, i stoga bi trebala biti cilj svake javne ili privatne organizacije, neovisno o njenoj veličini i lokaciji. Novi standard ISO 20400 donosi smjernice organizacijama koje žele implementirati održivo poslovanje u

procesu nabave, čime se po prvi put objedinjuje zelena nabava s načelima društvene i ekonomske održivosti. Odluke koje organizacija donosi prilikom nabave proizvoda imaju širok utjecaj, od potrošnje energije pa sve do kvalitete života radnika koji sudjeluju u procesu njihove proizvodnje i potrošača koji kupuju taj proizvod. Primjenom standarda ISO 20400 i donošenjem pametnih odluka u nabavi bilo kojih vrsta usluga ili proizvoda, od uredskog materijala, distributera električne energije ili građevinskog materijala pa sve do ugostiteljskih usluga, organizacije mogu poboljšati upravljanje odnosa s dobavljačima i na taj način dobiti konkurentnu prednost.” – rekao je Škrlec.

VIJESTI IZ EUROPSKOG PARLAMENTA

Zeleni | ESS
u Europskom parlamentu

PALMINO ULJE I KRČENJE ŠUMA

Ponedjeljak, 3./4. travnja

Europski parlament je usvojio velikom većinom 4. travnja izvješće o palminom ulju i krčenju šuma. Po prvi puta, zastupnici su zatražili stroža pravila za uvoz palminog ulja. Grupacija Zelenih/ESS-a pozdravlja ovo izvješće te je glasovala za isto. Navedeno izvješće daje uvid u probleme vezane za neodržive kriterije proizvodnje palminog ulja te poziva na djelovanje. Također, to uključuje minimalne kriterije održivosti za proizvode palminog ulja koji ulaze na EU tržište, te EK akcijski plan o deforestaciji i degradaciji šuma. Rasprostranjena upotreba palminog ulja je ujedno i uzrok rasprostranjenog pustošenja i uništavanja šuma. Spomenuto nadalje ima značajan utjecaj na klimatske promjene, te također utječe na lokalno stanovništvo čije su životne potrebe usko povezane s uništavanjem ekosustava.

PRVA OBLJETNICA PANAMSKIH DOKUMENATA

Utorak, 4. travnja

Pred godinu dana Međunarodni konzorcij istraživačkih novinara (ICIJ) je objavio Panama dokumente. Jedno od većih takvih otkrića u povijesti je pokazalo koliko je lako izbjeći plaćanje poreza ili prati prljavi novac. Europska komisija je već

predstavila stroža pravila protiv pranja novca te priprema prijedloge za nadzor poreznih savjetnika, koja također uzima u obzir potrebnu zaštitu tzv. Zviždača. Vrijeme je da države članice prestanu blokirati napredak u borbi protiv utaje poreza i pranja novca. Europske vlade inzistiraju na pristupu "više posla", odbijajući pritom transparentnost o vlasnicima tvrtki te odgađajući poreznu transparentnost tvrtki, što ujedno slabi process uspostave EU crne liste poreznih utočišta. Mandat istražnog odbora PANA (Istražni odbor za ispitivanje navodnih kršenja i nepravilnosti u primjeni prava Unije u području pranja novca, izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza) je nedavno produžen za još šest mjeseci. Očekuje se da će usvojiti konačno izvješće u studenom, nakon osamnaest mjeseci istraživanja.

DIESELGATE: PREPORUKE ZA ISPITIVANJE I PROPISI O ODOBRENJU TIPRA VOZILA

Utorak, 4. travnja: rasprava i glasovanje

Europski parlament je glasovao 4. travnja o nalazima i preporukama svog posebnog odbora za „dieselgate“, s ciljem da ih pretvori u dio europskog zakonodavstva. Dok su zastupnici glasovali za uvođenje tržišnog nadzora na EU razini za vozila, nisu uspjeli osigurati neovisnu EU agenciju za nadzor, što je

grupacija Zelenih u Europskom parlamentu tražila. Takva agencija je potrebna za stvaranje veće transparentnosti, dovodeći bilo kakve zlouporabe kod proizvođača automobila na vidjelo. S obzirom da su Europska komisija i države članice trebale djelovati po pitanju prijave mjerenja emisija ranije, postoji jasna podloga za potrebom neovisnog ispitivanja. Nažalost, plenarna sjednica je pokazala glasovanjem za zakonodavstvo o odobravanju i nadzoru tržišta motornih vozila kako to mišljenje ne dijeli većina zastupnika. Unatoč gubitku po pitanju spomenute EU agencije, rezultati glasovanja ukazuju na potrebu pojačanog EU nadzora te bolju provedbu zakona Europske unije.

POTPORA BUDUĆNOSTI SIRIJE I REGIJE: VIJEĆE ZA VANJSKE POSLOVE I MEĐUNARODNI SUMMIT

Vijeće: Ponedjeljak, 3. travnja / Summit: Utorak, 4. travnja - Srijeda, 5. travnja

Europski ministri vanjskih poslova su se sastali 3. travnja kako bi razgovarali o strategiji EU- Sirija. Razgovori su se održali uoči dvodnevne konferencije "Potpora budućnosti Sirije i regije" koja se održala u

Bruxellesu, te usred jednog od najgorih kemijskih napada na sirijske civile. Konferencija (4. - 5. travnja) je okupila predstavnike iz više od 70 zemalja, međunarodnih organizacija i civilnog društva. Pomoć za Siriju mora biti pri vrhu EU agende. Svjedoci smo jedne od najgorih humanitarnih katastrofa od Drugog svjetskog rata. Europska unija i države članice moraju osigurati dostatna sredstva za pružanje podrške žrtvama Sirije i susjednih zemalja. Osim toga, izbjeglice iz Sirije moraju biti prihvaćene u Europu putem programa premještanja i legalnih pristupnih pravaca.

BREXIT: REZOLUCIJA O ČLANKU 50.

Srijeda, 5. travnja: rasprava i glasovanje

Europski parlament je 5. travnja usvojio velikom većinom rezoluciju kojom se utvrđuju uvjeti za pregovore o izlasku Ujedinjenog Kraljevstva iz Europske unije. Grupacija Zelenih / ESS-a su potpisali rezoluciju, zajedno s EPP, S&D,

ALDE i GUE-NGL grupacijama. Zeleni žele da se pregovori vode u dobroj vjeri i bez prijetvornosti i sitnih prijetnji. Apolutni prioritet u pregovorima su prava europskih građana. Velik broj građana u Sjevernoj Irskoj, Škotskoj i Gibraltaru se ne smije zaboraviti, kao ni mnogi mladi koji žele ostati u EU. Građani Ujedinjenog Kraljevstva koji žive u EU, kao i

ljudi diljem Europe koji žive u Ujedinjenom Kraljevstvu su hitan prioritet te ne smiju biti tretirani kao pijuni kojima se trguje.

FONDOVI TRŽIŠTA NOVCA

Utorak, 4. travnja: rasprava Srijeda, 5. travnja: glasovanje

Zastupnici Europskog parlamenta su usvojili 5. travnja nacrt europske regulative o fondovima tržišta novca, kako je dogovoreno u međuinstitucionalnim pregovorima. Grupacija Zelenih / ESS-a je glasovala protiv prijedloga, navodeći neodgovarajući nadzor nad tim fondovima, koji djeluju kao sjene banaka. Negativan glas je udarac za napore za poboljšanje stabilnosti financijskog sustava, ali i poticaj financijskom lobiju. Nadalje, regulacija sektora banaka u sjeni je u suprotnosti s međunarodnim naporima. Ovi fondovi

funkcioniraju kao štedionice koje bi se trebale suočiti s istom razinom strogih regulacija kojima banke podliježu. Usvajanje slabih pravila dio je obrasca regulatornog uklanjanja na koje je grupacija Zelenih upozoravala. Europska unija ponovno pokazuje neuspjeh pravilne regulacije financijskog sektora, ostavljajući građane pred rizikom od budućih financijskih kriza.

REVIZIJA MFF-A JE PROPUŠTENA PRILIKA

*Utorak, 4. travnja: rasprava
Srijeda, 5. travnja: glasovanje*

Europski zastupnici su 4. travnja odobrili srednjoročnu reviziju Višegodišnjeg financijskog okvira 2014. - 2020. Grupacija Zelenih/ESS-a vjeruje da je revizija loš dogovor za Parlament koji ne uključuje dodatna sredstva, unatoč prethodnim obvezama i tekućim višestrukim krizama. Ništa se nije promijenilo u EU proračunu kako bi se odrazile

EU obveze Pariškog klimatskog sporazuma. U 2013. godini je MFF prvi put pogođen. Razdoblje srednjoročne revizije je trebala biti prilika za barem djelomični popravak počinjene pogreške. Nadalje, zastupnici su zamoljeni na ustupanje dijela proračunske ovlasti Vijeću. Grupacija Zelenih je izgubila glas. Grupacija GUE-NGL im se pridružila, no S&D je ostao suzdržan. Time je S&D dao većinu grupacijama EPP i ALDE, te de facto odustao od nekih prerogativa Europskog parlamenta. Sve u svemu, radi se o lošem dogovoru za naše građane, i samoporažavajućem za Europski parlament.

POLJOPRIVREDA: PRIGOVOR NA GMO

*Srijeda, 5. travnja: rasprava i
glasovanje*

Europski parlament je glasovao 5. travnja protiv uvoza od najviše 20 genetski modificiranih sorti kukuruza za upotrebu u hrani za ljude i životinje.

Stalni odbor za biljke, životinje, hranu i hranu za životinje nije mogao donijeti odluku u siječnju, kao ni žalbeni odbor 27. ožujka. S jasnim nedostatkom potpore (15 država članica i Europski parlament protivni prijedlogu), grupacija Zelenih / ESS-a poziva Komisiju da povuče prijedlog.

ROAMING TROŠKOVI ĆE POSTATI PROŠLOST

*Srijeda, 5. travnja: rasprava
Četvrtak, 6. travnja: glasovanje*

Zastupnici Europskog parlamenta su odobrili 6. travnja rezultate trijaloga o roamingu. Tijekom pregovora, Parlament je bio u mogućnosti osigurati niske cijene za potrošače. Tarife su smanjene tako da će mali pružatelji usluga sada biti u mogućnosti konkurirati velikim telekomunikacijskim tvrtkama. Sada je red na telekomunikacijskim kompanijama da provedu nove propise na najjednostavniji mogući način.

**EU CITIZENS
DON'T WANT
GMOs**

The Greens/EFA
in the European Parliament

U PRVOJ
POLOVICI
MANDATA
1.7.2014. -
31.12.2016.

DAVOR ŠKRLEC

ZASTUPNIK U
EUROPSKOM PARLAMENTU

Zeleni | ESS
u Europskom parlamentu